

همایش ملی سالخوردگی جمعیت ایران ابعاد، زمینه‌ها، پیامدها و سیاست‌ها

National Conference on Population Aging of Iran: Dimensions, Backgrounds, Consequences and Policies

شیوه نامه تدوین اجزاء و بخش‌های مقاله

به منظور رعایت اصول شکلی ثابتی در تدوین مقالات، اجزاء و محتوای مقالات پژوهشی، باید براساس بخش‌ها و عنوان‌های اصلی زیر سازمان یابند و تا حد امکان از آوردن عناوین فرعی تر و جزئی تر در ذیل هر بخش پرهیز شود: چکیده، واژگان کلیدی، مقدمه و بیان مسأله، پیشینه پژوهش، چارچوب نظری، روش تحقیق و داده‌ها، یافته‌ها، بحث و نتیجه گیری، منابع. تدوین هر کدام از بخش‌های مختلف مقاله باید براساس الگوی زیر صورت گیرد:

۱- **عنوان مقاله:** عنوان باید کوتاه و جامع بوده و از ۱۵ واژه تجاوز نکند.

۲- **چکیده:** چکیده باید در حجم ۲۰۰ کلمه تنظیم گردد و از به کار بردن نام‌های خلاصه شده و ذکر منبع، فرمول، و نظایر آن در چکیده خودداری شود. چکیده باید به اختصار شامل چهار بخش "مقدمه و هدف"، "روش و داده‌های تحقیق"، "یافته‌ها" و "بحث و نتیجه‌گیری" باشد. نیازی به تفکیک نمودن چکیده به چهار بخش مقدمه، روش، یافته‌ها و نتیجه نیست. بلکه موارد فوق بایستی به صورت روایتی و در قالب عبارت پردازی‌های متصل به هم بیان گردند.

۳- **واژگان کلیدی:** تعداد ۵ واژه کلیدی مقاله به ترتیب اولویت ذکر شود.

۴- **مقدمه و بیان مسأله:** شامل شرحی از موضوع و مسأله تحقیق و اهمیت آن، و نیز معرفی هدف پژوهش است.

۵- **مرور ادبیات تجربی (مرور پیشینه پژوهش):** شامل مرور ادبیات تجربی و نتایج پژوهش‌های پیشین در رابطه با موضوع است. تقسیم بندی پیشینه به داخلی و خارجی نبایستی صورت گیرد. بلکه تحقیقات برحسب ارتباط موضوعی که با مقاله دارند، صرفنظر از داخلی یا خارجی بودن باید مورد اشاره قرار گیرند. در مرور پیشینه پژوهش، ذکر عناوین تحقیقات در متن مقاله ضرورتی ندارد. عناوین تحقیق در فهرست منابع پایانی مقاله ذکر می‌شود و خواننده در صورت لزوم می‌تواند به آنجا مراجعه کند. انتظار می‌رود در انتهای این قسمت، جنبه‌های نوآورانه مقاله، در مقایسه با مطالعات پیشین روشن شود.

۶- **چارچوب نظری (مفهومی) پژوهش:** در ارائه چارچوب نظری، هدف مرور تئوری‌های موجود در درسنامه‌ها نیست. بلکه انتظار می‌رود مکانیزم‌های نظری روابط میان متغیرهای کلیدی تحقیق (که در فرضیات تحقیق مدنظرند)، با ارائه شواهد

کافی تشریح گردد. لازم به ذکر است که تفکیک نمودن پیشینه تجربی از چارچوب نظری اختیاری است و می‌تواند این دو بخش در ذیل یک تیتر کلی مانند ادبیات نظری و تجربی موضوع در هم ادغام شود.

۷- روش تحقیق و داده‌های تحقیق: توضیحات روش‌شناسی مطالعه ازجمله شامل شرحی از روش اجرای پژوهش، شیوه گردآوری و تحلیل داده‌ها و شیوه‌های علمی به کار گرفته شده در تحقیق برای تأمین اعتبار و پایایی نتایج است.

۶- یافته‌ها: در این قسمت، نتایج تجزیه و تحلیل‌های مقاله در قالب جداول و نمودارها ارائه می‌گردد.

۸- بحث و نتیجه‌گیری: دربرگیرنده جمع‌بندی از یافته‌های مطالعه بوده و دستاوردهای پژوهشی مطالعه با بازگشت به ادبیات نظری و تجربی موضوع مورد بحث قرار می‌گیرد و از یافته‌ها نتیجه‌گیری به عمل می‌آید. نگارنده (گان) در انتهای این قسمت پیشنهادهای لازم به پژوهش‌های بعدی را ارائه می‌دهند و همچنین بر مبنای یافته‌های حاصل از مطالعه توصیه‌های سیاستی و مدیریتی را ارائه می‌نمایند.

۹- سپاسگزاری: در این قسمت از تأمین کنندگان بودجه و امکانات و اشخاص دیگر که در انجام تحقیق کمک کرده‌اند، سپاسگزاری می‌شود. در صورتی که مقاله مستخرج از پژوهشی است که با استفاده از حمایت مالی به انجام رسیده باشد، ذکر نام سازمان و مؤسسه حمایت‌کننده الزامی است.

۱۰- منابع: الگوی ارجاع‌دهی و نگارش منابع مقالات در نشریه براساس شیوه APA است. در قسمت منابع لازم است از آوردن واژگان به صورت مخفف و اختصاری (مانند J به جای Journal یا مانند Sci به جای Science یا مانند Uni به جای University و ...) پرهیز شود و عنوان کامل هر نشریه ذکر شود.

الگوی نقل و تدوین منابع و مآخذ مقالات

مشخصات دقیق کلیه منابع مورد استفاده در متن مقاله باید در فهرست منابع پایانی مقاله ذیل عنوان "منابع" آورده شود. لازم است انطباق کاملی بین ارجاعات داخل متن با منابع پایانی مقاله، وجود داشته باشد. ضروری است کلیه ارجاعات داخل متن، با مشخصات دقیق در فهرست منابع پایانی مقاله ذکر گردند. از سوی دیگر، در فهرست منابع پایانی مقاله باید از ذکر منابعی که احیاناً در متن مقاله به آنها استناد نشده است، پرهیز گردد. الگوی ارجاع‌دهی و نگارش منابع مقالات در نشریه براساس شیوه APA است. در قسمت منابع لازم است از آوردن واژگان به صورت مخفف و اختصاری (مانند J به جای Journal یا مانند Sci به جای Science یا مانند Uni به جای University و...) پرهیز شود و عنوان کامل هر نشریه ذکر شود. **منابع مقاله، باید حتی‌المقدور لینک شناسه DOI و یا لینک فعال به منبع اصلی داشته باشد. در منابع مقاله، ارجاعاتی به جدیدترین پژوهش‌های اخیر (حداقل از پنج سال قبل به این سو)، باید وجود داشته باشد.** در داخل متن مقاله، نقل منابع با توجه به الگوی زیر صورت می‌گیرد:

- در داخل متن مقاله، چنانچه نام نویسنده منبع اثر، در بخشی از متن اصلی مقاله به‌طور مستقیم مورد اشاره قرار گرفته باشد، بلافاصله تاریخ انتشار (و احیاناً شماره صفحه مربوطه) بعد از آن ذکر می‌گردد. به عنوان مثال: نتایج مطالعه اسمیت (۱۹۸۰: ۱۲۵) نشان داد که ... اما در صورتی که نام نویسنده به عنوان بخشی از متن مقاله به‌طور مستقیم مورد اشاره قرار نگرفته باشد، منبع در داخل پرانتز به صورت (نام خانوادگی نویسنده، سال انتشار: صفحه) ذکر می‌شود. به عنوان مثال: (زنجانی، ۱۳۸۰: ۱۵).
- ذکر شماره صفحه و یا صفحات مربوط به یک منبع، در مواردی الزامی است که: ۱) نقل قول مستقیمی از یک منبع در متن مقاله صورت گرفته باشد و ۲) هنگامی که نکات و موارد جزئی از یک منبع در متن مقاله مورد اشاره باشد. در صورتی که نتایج کلی حاصل از یک تحقیق در متن مقاله مورد اشاره قرار گرفته است، ذکر صفحه الزامی نیست.
- در مورد ارجاعاتی که تعداد نویسندگان سه یا کمتر از سه نفر باشد، در داخل متن مقاله، اسامی همه نویسندگان ذکر می‌شود. در صورتی که تعداد نویسندگان بیش از سه نفر باشد، الگوی نقل منبع در متن به صورت (نام خانوادگی نویسنده اول و دیگران، سال: صفحه) خواهد بود. به عنوان مثال: (Popel et al. 2001: 5). با این وجود، در فهرست منابع پایانی مقاله باید اسامی تمامی نویسندگان تا زمانی که شش نفر یا کمتر باشند، ذکر گردد.
- چنانچه از یک نویسنده مشخص، بیش از یک اثر در متن مقاله مورد استفاده قرار گرفته باشد که هر دو اثر مربوط به سال واحدی باشد، منابع با ذکر الف، ب، ج و... بعد از ذکر سال از یکدیگر متمایز می‌شوند. به عنوان مثال: (عباسی‌شوازی و ترابی ۱۳۸۵: ب: ۱۲۱).
- از شماره ۳۲ نشریه به بعد، هنگام ارجاع به منابع لاتین، اسامی نویسندگان در داخل پرانتز به انگلیسی ذکر می‌شود. اما چنانچه نام نویسنده منبع اثر، بعنوان بخشی از بدنه متن مقاله به‌طور مستقیم مورد اشاره قرار گرفته باشد، اسم به فارسی ذکر می‌گردد و در پاورقی معادل انگلیسی آن آورده می‌شود.

در فهرست منابع پایانی مقاله، ابتدا منابع فارسی و به دنبال آن منابع لاتین ذکر می‌شوند. منابع باید به ترتیب الفبایی و براساس نام خانوادگی نویسنده اول مرتب شوند و از شماره‌گذاری آنها و یا استفاده از نمادهایی نظیر •، -، و ... در ابتدای منابع پرهیز شود. الگوی کلی تنظیم منابع فارسی و لاتین جز در موارد زیر یکسان است:

- ۱) نام کوچک نویسندگان برای منابع فارسی به‌طور کامل ذکر می‌شود ولی برای نویسندگان خارجی فقط ذکر حرف اول نام کوچک آنها کفایت می‌کند. با اینحال، چنانچه نویسندگان مایلند اسامی نویسندگان خارجی را کامل بیاورند، باید کلیه منابع را یکدست و یکپارچه نمایند و این کار را در مورد همه منابع انجام دهند.
- ۲) عنوان اصلی اثر (کتاب یا مجله) در منابع فارسی Bold و Italic می‌شود ولی در منابع خارجی فقط Italic می‌شود.

برای نگارش و تدوین منابع به نمونه‌های زیر توجه نمایید:

مثال:

الگوی ارجاع به کتاب‌ها:

نام خانوادگی، نام (سال). *عنوان اصلی: عنوان فرعی*. شهر محل انتشار: ناشر.

کتاب - یک نویسنده:

شیوه ارجاع در متن: (امانی ۱۳۸۰؛ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۱۳۸۱؛ Shorter 1975)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

امانی، مهدی (۱۳۸۰). *جمعیت‌شناسی عمومی ایران*، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۱۳۸۱). *ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان: یافته‌های پیمایش در ۲۸ استان کشور*. تهران: دفتر

انتشارات پیمایش طرح ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها.

Shorter, E. (1975). *The Making of the Modern Family*, New York: Basic Books.

کتاب - بیش از یک نویسنده:

♣ نام خانوادگی نویسنده اول قبل از نام کوچک ذکر می‌شود. برای نویسندگان بعدی هر اثر، ابتدا نام و سپس نام خانوادگی بیان می‌شود.

شیوه ارجاع در متن: (سرمد، بازرگان و حجازی ۱۳۸۶؛ Beck, and Beck-Gernsheim 2002)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

سرمد، زهره، عباس بازرگان و الهه حجازی (۱۳۸۶). *روش‌های تحقیق در علوم رفتاری*، چاپ چهاردهم، تهران: آگاه.

Beck, U., and Beck-Gernsheim, E. (2002). *Individualization: Institutionalized Individualism and its Social and Political Consequence*, London: Sage.

کتاب - ترجمه شده به فارسی:

♣ نام مترجم بعد از ذکر عنوان کتاب در داخل پرانتز قرار می‌گیرد.

شیوه ارجاع در متن: (ویکس ۱۳۹۶)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

ویکس، جان (۱۳۹۶). *جمعیت: مقدمه‌ای بر مفاهیم و موضوعات*، (ترجمه الهه میرزایی)، تهران: مؤسسه مطالعات و مدیریت

جامع و تخصصی جمعیت کشور.

الگوی ارجاع به فصلی از یک کتاب گردآوری شده

نام خانوادگی نویسنده فصل، نام (سال). عنوان فصل، در نام خانوادگی، نام گردآورندگان اصلی کتاب (گردآورندگان)، *عنوان کتاب*،

شهر محل انتشار: ناشر. صفحات مربوط به فصل از شروع تا پایان.

شیوه ارجاع در متن: (یانگ ۱۳۸۱؛ Lesthaeghe and Surkyn 2006)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

یانگ، کریستابل (۱۳۸۱). رویکرد چرخه زندگی خانوادگی در جمعیت‌شناسی، در لوکاس، دیوید و میر، پاول (گردآورندگان)،

درآمدی بر مطالعات جمعیتی، (ترجمه حسین محمودیان)، تهران: انتشارات دانشگاه تهران. صص ۲۳۳-۲۱۵.

Lesthaeghe, R. and Surkyn, J. (2006). When History Moves on: Foundations and Diffusion of a Second Demographic Transition, in Jayakody, R., Thornton, A. and Axinn, W. (eds.), *International Family Change: Ideational Perspectives*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum and Associates.

الگوی ارجاع به مقالات چاپ شده در نشریات علمی / فصلنامه‌ها

نام خانوادگی، نام (سال). عنوان مقاله، عنوان مجله، دوره (شماره)، صفحات مربوط به مقاله از شروع تا پایان.

♣ عنوان نشریه به صورت برجسته (در فارسی Bold و Italic و در منابع خارجی فقط Italic) می‌شود.

شیوه ارجاع در متن: (ربانی، جوادیان و عسکری‌ندوشن، ۱۴۰۱؛ Torabi, Abbasi-Shavazi, and Askari-Nodoushan, 2015)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

ربانی، مهدیه، جوادیان، سیدرضا و عسکری‌ندوشن، عباس (۱۴۰۱). پیامدهای طولانی‌شدن ساعات کاری پدر بر تغییر کیفیت روابط بین‌نسلی:

یک مطالعه کیفی. *تداوم و تغییر اجتماعی*، ۱۱(۱)، ۷۵-۵۷. <https://doi.org/10.22034/jscc.2022.2772>

Torabi, F., Abbasi-Shavazi, M.J. & Askari-Nodoushan, A. (2015), Trends in and Patterns of Solo Living in Iran: An Explanatory Analysis, *Journal of Population Research*, 32(3): 243-261. <https://doi.org/10.1007/s12546-015-9152-x>

الگوی ارجاع به مقالات همایش‌ها:

نام خانوادگی، نام (سال). عنوان مقاله، مقاله ارائه شده در نام همایش، محل برگزاری همایش، تاریخ برگزاری همایش

♣ برای مقالاتی که منتشر نشده‌اند، نباید عنوان همایش به صورت برجسته (در فارسی Bold و Italic و در منابع خارجی فقط Italic) مشخص شود.

مقالات همایش‌ها - چاپ نشده (ارائه به صورت پوستر یا سخنرانی)

شیوه ارجاع در متن: (حسینی ۱۳۸۷؛ Askari-Nodoushan et al. 2006)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

حسینی، حاتم (۱۳۸۷). بررسی تفاوت‌های قومی در ساختار زناشویی: مطالعه‌ی موردی زنان کُرد و تُرک، مقاله ارائه‌شده در همایش تحلیل یافته‌های سرشماری ۱۳۸۵، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران، ۴ و ۵ دی ماه ۱۳۸۷.

Askari-Nodoushan, A., T. Aghayari-Hir, A. Ahmadi, and A. H. Mehryar (2006). Changing Pattern of Mate Selection in Iran, Paper presented at the international conference on Emerging Population Issues in the Asian Pacific Region: Challenges for the 21st Century, Mumbai (India), 10-13 December 2006.

مقالات همایش‌ها - چاپ شده در مجموعه مقالات همایش

شیوه ارجاع در متن: (صادقی و فرجادی ۱۳۸۶؛ Beaujot and Liu 2002)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

صادقی، رسول و غلامعلی فرجادی (۱۳۸۶). پنجره جمعیتی: فرصت طلایی برای توسعه اقتصادی در ایران، *مجموعه مقالات چهارمین*

همایش انجمن جمعیت‌شناسی ایران: جمعیت برنامه‌ریزی و توسعه پایدار، تهران: مرکز مطالعات و پژوهشهای جمعیتی

آسیا و اقیانوسیه. صص ۳۳۷-۳۰۵.

Beaujot, R. and J. Liu (2002). Children, Social Assistance and Outcomes: Cross-National Comparisons, In *Proceedings of Conference of the Federation of Canadian Demographers, Demographic Futures in the Context of Globalization: Public Policy Issues*. Ottawa: Federation of Canadian Demographers. Pp. 179-203.

الگوی ارجاع به پایان‌ها و رساله‌ها:

نام خانوادگی، نام (سال). عنوان پایان‌نامه، پایان‌نامه کارشناسی ارشد عنوان رشته / رساله دکتری عنوان رشته، نام دانشگاه: نام دانشکده

♣ عنوان پایان‌نامه‌های منتشر نشده، نباید به صورت برجسته (در فارسی Bold و Italic و در منابع خارجی فقط Italic) ذکر شوند.

شیوه ارجاع در متن: (جعفری سیریزی ۱۴۰۱؛ Mitchell 2009)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

جعفری سیریزی، فائزه (۱۴۰۱). رنج‌های مادری: یک مردم‌نگاری انتقادی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد مردم‌شناسی، دانشگاه یزد: دانشکده علوم اجتماعی.

Mitchell, C. (2009). Three Essays on Worldviews, Autonomy and the Family in Nepal, PhD Dissertation in Sociology, University of Michigan: Rackham Graduate School.

الگوی ارجاع به منابع الکترونیکی در وبسایت‌ها:

مشخصات مؤلف / نام سازمان (سال). عنوان منبع الکترونیکی، محل انتشار: ناشر. دسترسی در تاریخ: از آدرس:

شیوه ارجاع در متن: (UNDP 2007)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

UNDP (2007). *Human Development Report 2007/2008*. New York: Macmillan. Retrieved 2 May 2006 from:
http://hdr.undp.org/en/media/HDR_20072008_EN_Complete.pdf

الگوی ارجاع به مقالات تحقیقی در دست انجام (Working Papers):

نام خانوادگی، نام (سال). «عنوان مقاله»، نام گزارش، شماره گزارش، نام محل و مؤسسه مربوطه

شیوه ارجاع در متن: (Basten, Sobotka, and Zeman 2013)

شیوه ارجاع در بخش منابع:

Basten, S., Sobotka, T., & Zeman, K. (2013), Future Fertility in Low Fertility Countries, Vienna Institute of Demography Working Papers, No. 5/2013.
<https://www.econstor.eu/bitstream/10419/97012/1/777397323.pdf>